

แนวทางในการพัฒนาธุรกิจ การท่องเที่ยวแบบ “โอมสเตย์”

ดร.วราภรณ์ อดิศรประเสริฐ

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด และหวังประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไข่ว่าการเดินทางนั้นเป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยผลที่ได้จากการท่องเที่ยวจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว กับธุรกิจและบริการต่างๆ รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่น

รูปแบบของการท่องเที่ยว มีดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ โดยมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกด้วยการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ใหญ่ๆ ตามประเภทของทรัพยากร การท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบน ซึ่ง เป็นการท่องเที่ยวในป่าตก และมีองค์ประกอบของทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าดงดิบ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ เป็นต้น และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ซึ่ง เป็นการท่องเที่ยวตามชายฝั่งทะเล พื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลน

2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการเกษตรเป็นหัวใจหลัก มีการจัดเตรียมพื้นที่เพื่อรับและดึงดูดความสนใจ ของนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการสร้างรายได้ให้แก่

เกษตรกร สร้างความรู้และเสริมสร้างการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมของธรรมชาติของท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามลักษณะ ของการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การ กลิ่นกรรม เช่น การทำนา ปลูกผักผลไม้ การเพาะปลูก ไม้ดอก เป็นต้น การประมง เช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่มี การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการบริโภคผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ เป็นต้น การปศุสัตว์ ได้แก่ สถานที่ทำการเลี้ยงสัตว์ใหญ่ สัตว์เล็กและสัตว์ปีก ซึ่งสามารถนำนักท่องเที่ยวเที่ยวชมในฟาร์มเพื่อศึกษาการเลี้ยงสัตว์ และการทำป้าย เป็นการทำสวนป่าเศรษฐกิจ พร้อมกับการจัดเป็น แหล่งท่องเที่ยว โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยว

3. การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเข้าชมหรือสัมผัส ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งการชมสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็น มาตรฐานทางประวัติศาสตร์ โดยมีวัฒนประสัตคหลักให้นักท่องเที่ยว มีความรู้ ความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีในท้องถิ่น และมีจิตสำนึกด้วยการรักษา มาตรฐานทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ การท่องเที่ยว เชิงศิลปกรรมทุกแขนง เช่น สถาปัตยกรรม จิตรกรรม หัตถกรรม และประติมากรรม เป็นต้น การท่องเที่ยว งานเทศบาล ประเพณี พิธีกรรมต่างๆ และ การท่อง

เที่ยวแหล่งประวัติศาสตร์

4. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และกีฬา (Health and Sport Tourism) การท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพักผ่อนหรือปรับปรุงฟื้นฟูสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สามารถแบ่งตามลักษณะสุขภาพของนักท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การท่องเที่ยวเพื่อรักษาโรคของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเพื่อฟื้นฟูสุขภาพของนักท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสุขภาพของนักท่องเที่ยวที่ด้อยแล้วให้ดียิ่งขึ้น ส่วนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเพื่อรักษาสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมยอดของการเล่นกีฬาด้วยการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ตามจุดประสงค์ในการเล่นกีฬา ได้แก่ การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน

5. การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่น (Ethnic Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาการมีส่วนร่วมกับคนที่มีเชื้อชาติและภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากตัวนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวสามารถศึกษาและเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในห้องถิ่นนั้น การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่นสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ตามการล้มผัสระหว่างนักท่องเที่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ ดังๆ ในห้องถิ่น ได้แก่ การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสรชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ โดยที่นักท่องเที่ยวจะทำการพำนักอยู่กับคนในห้องถิ่นเป็นระยะเวลาหนึ่ง และใช้ชีวิตเหมือนชนพื้นเมืองนั้น เช่น การท่องเที่ยวพักค้างแรมแบบไอมสเตย์ (Home Stay) และการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสรชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่นแบบมีการจัดการโดยที่นักท่องเที่ยวจะมาทำอาหารเยี่ยมชมกลุ่มชาติพันธุ์นั้นๆ ณ ช่วงเวลาสั้นๆ ไม่พักค้างคืน

ไอมสเตย์ (Home Stay)

ไอมสเตย์เริ่มต้นในทวีปยุโรป 50 ปีที่ผ่านมา โดยการที่ผู้ประกอบการนำเสนอด้วยแพ็กแรมสำหรับนักท่อง

เที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ เช่น Bed & Breakfast (B&B) บ้านพักในฟาร์ม (Farm House) เกสต์เฮาส์ (Guest House) ซึ่งไอมสเตย์มีลักษณะคล้ายๆ กัน แต่มีชื่อเรียกที่แตกต่าง กันไป อย่างไรก็ตามรูปแบบของที่พักแรมห้องตันดำเนินการภายใต้แนวคิดเดียวกันคือ การที่นักท่องเที่ยวเข้ามาพักเป็นแรกของบ้านนั้นๆ และมีเจ้าของบ้านหรือผู้ประกอบการเป็นผู้ดูแล อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว

ปัจจุบันไอมสเตย์ เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจมากในประเทศไทย ทั้งจากองค์กรท่องถิ่น องค์กรเอกชน และหน่วยงานของรัฐ โดยกลุ่มนarrowing คือ กลุ่มที่เป็นนักกิจกรรมสังคม ที่เน้นการพัฒนาสังคมลิต่งแวดล้อม จากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้ปี 2541-2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand) ผนวกกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฯ ฉบับที่ 8 ที่เน้นบทบาทการพัฒนาชุมชน ทำให้ทุกหน่วยงานของรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยวทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวหลายรูปแบบในชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรมไอมสเตย์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก และมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

ไอมสเตย์ คือ รูปแบบของสถานที่พักให้กับนักท่องเที่ยว โดยที่เจ้าของบ้านมีความยินดีและเติมใจให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของชุมชนในห้องถิ่น เช่น การอยู่ การกิน การทำงานชีวิตประจำวันตลอดจนประเพณีวัฒนธรรม เช่น การทำอาหารพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน การเรียนรู้การทอผ้า ฯลฯ ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบไอมสเตย์จะพักค้างแรก จำนวน 1 คืน สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ การได้เข้าไปสัมผัส เรียนรู้ ศึกษาวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และความมีน้ำใจไมตรีของคนในห้องถิ่น ที่ไม่สามารถหาได้จากวิถีชีวิตคนในเมือง ในส่วนของเจ้าบ้านหรือผู้ประกอบการไอมสเตย์ ล้วนใหญ่มีอาชีพหลักของตนเช่นอยู่แล้ว การจัดตั้งไอมสเตย์เป็นเพียงรายได้เสริมให้กับครอบครัว มิใช่รายได้หลักของชุมชนนั้นๆ และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในรูปแบบต่างๆ ออกสู่สายตาชาวต่างชาติ ซึ่งนัก

ท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่จะเป็นชาวตะวันตก ที่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบ แบกเป้ (Backpacker) ที่เน้นการกินง่ายอยู่ง่าย ราคาประหยัด และต้องการที่จะแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมรวมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตของกันและกัน ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

การจัดการเกี่ยวกับที่พักและลิ้งแวดล้อมให้เป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งสำคัญที่ชุมชนหรือเจ้าของบ้านต้องมีหลักและแนวทางในการปฏิบัติ รวมทั้งกิจกรรมที่ชุมชนจัดให้นักท่องเที่ยว ต้องสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชุมชนอย่างแท้จริง มิใช่การจัดฉากแต่อย่างใด แนวทางของโอมสเตย์ 10 ประการสำหรับผู้ประกอบการและชุมชนมีดังนี้

1. เติญอนันท์สบายนราคามหุสุมผล
2. ห้องอาบน้ำและส้วมที่สะอาด
3. อาหารพื้นบ้านง่ายๆ แต่ปรุงมาอย่างดี
4. ทิวทัศน์และธรรมชาติของชนบทที่สวยงาม
5. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น
6. กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น เดินป่า ตกปลา ขี่ม้า ปืนเช่า
7. ร้านค้าทั่วไป และร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก
8. ความบันเทิง เช่น ดนตรี การแสดงพื้นเมือง
9. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
10. ความเป็นมิตรและรอยยิ้มของเจ้าบ้าน

หน่วยงานของภาครัฐที่รับผิดชอบในเรื่องการพัฒนามาตรฐานบริการนักท่องเที่ยว ได้จัดทำมาตรฐานโอมสเตย์ไทย ตั้งแต่ปี 2546-2547 ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐาน 8 ด้าน คือ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านมูลค่าเพิ่ม

และด้านการส่งเสริมการตลาด โดยในปี 2547 มีโอมสเตย์ที่ผ่านการประเมินแล้ว 16 แห่ง และเป็นโอมสเตย์ต้นแบบ 5 แห่ง ซึ่งถือเป็นตัวแทนของการจัดโอมสเตย์ในแต่ละภูมิภาค คือ ภาคเหนือ บ้านแม่คำปอง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บ้านปราสาทและบ้านบุไทร จังหวัดนครราชสีมา ภาคกลาง บ้านบางเจ้าช่า จังหวัดอ่างทอง ภาคใต้ เกาะยาวโอมสเตย์ จังหวัดพังงา

การสร้างโอมสเตย์ให้ได้มาตรฐาน ต้องได้รับความร่วมมือกับเจ้าบ้านหรือผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จะไม่ตกอยู่กับผู้ประกอบการแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่จะเอื้อประโยชน์ให้กับชุมชนนั้นๆ และประเทศชาติ การสร้างมาตรฐานให้กับโอมสเตย์ เป็นการทำเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวในเมืองไทย รายละเอียดของมาตรฐานทั้ง 8 ด้านประกอบด้วย

1. ด้านที่พัก

โครงสร้างบ้านที่พักต้องมีสภาพแข็งแรง อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างล่องเข้าถึง โครงสร้างของบ้านไม่ควรทำจากไม้ไผ่ เว้นแต่เป็นเอกสารชนเผ่าท้องถิ่น ที่นอนที่จัดให้นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ฟูกหรือเตียง หมอน พ้าห่ม ต้องอยู่ในสภาพที่สะอาด ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนต้องมีการเปลี่ยนทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก สภาพของห้องอาบน้ำและสุขาต้องสามารถล็อกได้และปลอดกัย ไม่มีรูหรือรอยร้าวที่มองเห็นได้จากภายนอก และต้องมีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆ บ้าน ให้สะอาด ไม่มีน้ำขัง และยังรวมไปถึงการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้พักอาศัย

2. ด้านอาหารและโภชนาการ

อาหารที่ปรุงมาให้ผู้อาศัยรับประทาน ควรเป็นอาหารพื้นเมือง ซึ่งเป็นเอกสารชนเผ่าแต่ละท้องถิ่น เช่น

แกงไก่ปลา ของภาคใต้ น้ำพริกอ่องของภาคเหนือ และมีการใช้พืชผักสวนครัว หรือของชุมชน โดยอาหารจะเน้นที่ความสด สะอาด ปลอดสารพิษ เชิงลشاดิอาหาร ควรจะไม่จัดเก็บไป เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ ภานุษณะและอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวต่างๆ ต้องสะอาดถูกสุขลักษณะ การรับประทานอาหารทุกครั้ง ต้องมีช้อนกลาง สำหรับใช้ตักอาหารทุกครั้ง น้ำที่นำมาใช้ดื่มต้องเป็นน้ำที่สะอาด หากเป็นน้ำประปาต้องมีการต้มก่อนที่จะนำมาบรรจุภายนะ หากเป็นน้ำฝนที่รองไว้ในตุ่ม ต้องตรวจสอบก่อนว่าหลังคาน้ำบ้านสะอาดจริง สังกะสีไม่เป็นสนิม ตุ่มมีฝาปิดมิดชิด โดยที่นำไปการเข้าพักกับโรงแรม เน้นท่องเที่ยวอาจจะได้รับเพียงอาหารเช้าหรือบางเมืองท่านั้น ดังนั้น ในชุมชนควรมีบริการร้านอาหาร อยู่ให้บริการนักท่องเที่ยว

3. ด้านความปลอดภัย

บริเวณชุมชน ควรมีการจัดเรื่องความปลอดภัย เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว อาจจะต้องมีหัวหน้าชุมชน เป็นผู้รับผิดชอบ โดยที่ลูกบ้านจะต้องช่วยกันสอดส่องดูแลคนแปลกหน้าในชุมชน ควรมีเครื่องมือติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร พยาบาล สาธารณสุข ในภาวะฉุกเฉิน หรือ กรณีที่เกิดเหตุการณ์ร้าย นอกจากนั้นคนในชุมชนควรที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนที่จะนำผู้ป่วยส่งสถานพยาบาล ในบ้านพักควรที่จะมีการจัดทำตู้ยาสามัญประจำบ้าน

4. ด้านการจัดการ

ในส่วนของการบริหารจัดการ กลุ่มชาวบ้านควรมีการรวมตัวกันในรูปแบบของชุมชนหรือสหกรณ์ทั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม นอกจากนั้น ชุมชนหรือสหกรณ์ควรจะต้องมีคณะกรรมการบริหาร

โครงการ ระบุบทบาท และหน้าที่ชัดเจน มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาที่อาจจะขัดต่อวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ รายละเอียดเกี่ยวกับการจองที่พัก ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมต่างๆ กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งชุมชน ผู้ที่ประสานงานและเป็น ผู้ที่นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อได้อย่างสะดวก ต้องถูกระบุไว้อย่างละเอียด เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวเกิดความสับสน ยุ่งยากในการตัดสินใจเข้าพัก

5. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียงกับโสมสเตย์ จำเป็นต้องมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งกิจกรรมในแต่ละชุมชนก็จะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับลักษณะสภาพพื้นที่ ภูมิประเทศนั้นๆ กิจกรรมหลักสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรม พื้นบ้าน เช่น การจักสาน การทอดผ้า การประดิษฐ์ต่างๆ กิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ กิจกรรมบันเทิง เช่น การแสดงพื้นบ้าน การเดินรำ และดนตรีพื้นบ้าน กิจกรรมท่องเที่ยว ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นคิดและพัฒนาขึ้นมา เช่น ตกปลา ขี่ม้า ขี่จักรยาน เป็นต้น

6. ด้านสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมของชุมชน ควรจะอยู่ในสภาพเดิมที่ยังสามารถบ่งบอกถึงวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนได้ ในบริเวณชุมชนควรจะมีแหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 ประเภท ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งโบราณสถาน และประวัติศาสตร์หรือ แหล่งท่องเที่ยวที่ชุมชนมีอยู่แล้ว และเป็นอาชีพของชุมชน เช่น สวนผลไม้ บ่อปลา ที่นา เป็นต้น สิ่งที่สำคัญอีกประการที่จะสนับสนุนให้สภาพ

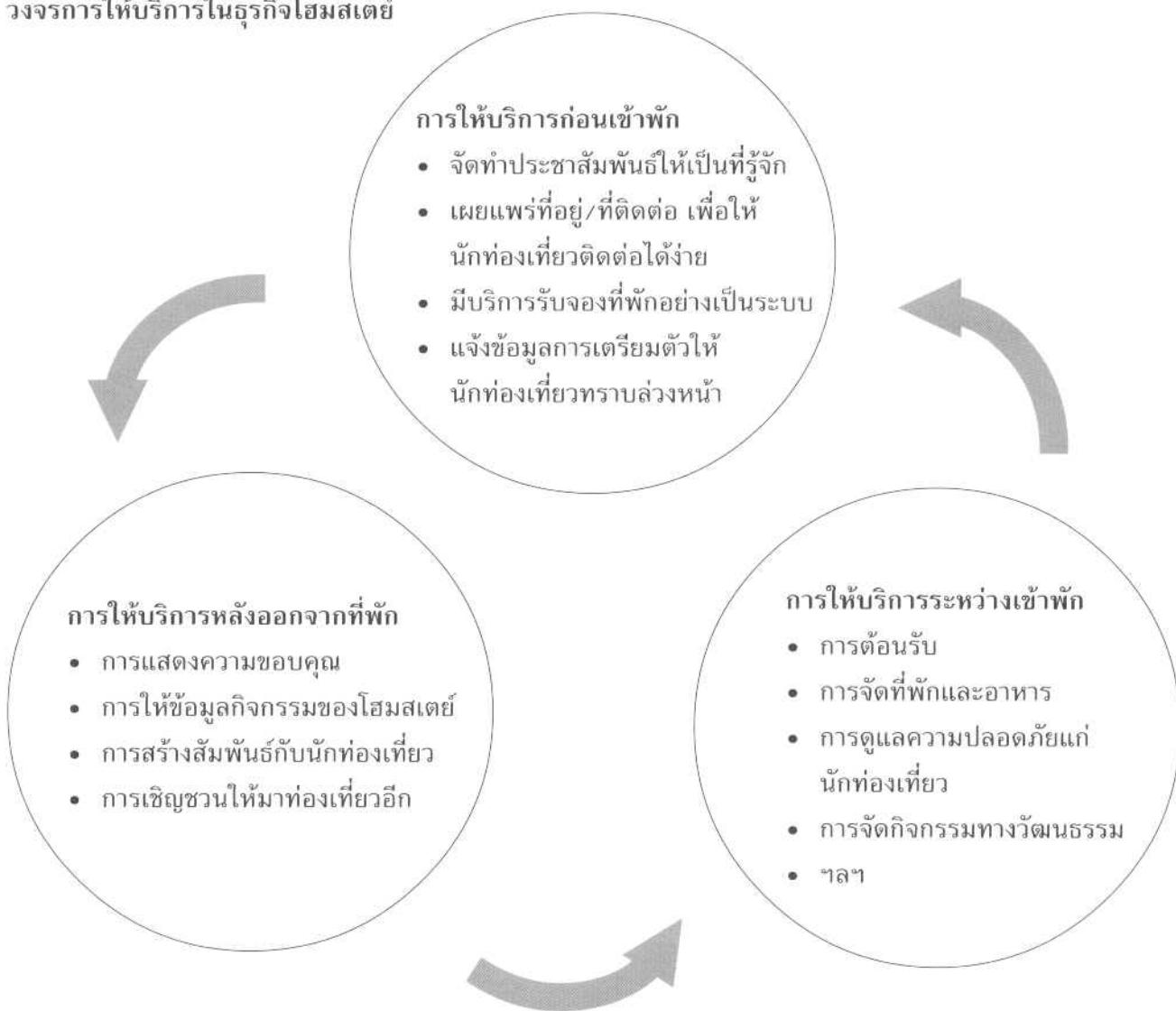

แวดล้อมดีขึ้น คือ การมีสถานพยาบาล ไปรษณีย์ และธนาคาร ที่อยู่ไม่ไกลจาก โฮมสเตย์ เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว

7. ด้านมูลค่าเพิ่ม

เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมให้แก่ชุมชน รวมทั้งเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนในทุกๆ ด้านให้แก่นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและชื่นชม ชุมชนควรจัดให้มีร้านขายของที่ระลึก โดยผลิตภัณฑ์ที่วางจำหน่ายควรเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งของที่ระลึกที่คนในท้องถิ่นประดิษฐ์ดันขึ้นมาโดย นำ วัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ผลิตสินค้า ซึ่งอาจจะเป็นของตกแต่ง เชือผ้า เครื่องประดับ อาหาร ซึ่งการจัดตั้งร้านขายของที่ระลึกจะเป็นการสร้างโอกาสให้คนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเอง

วงจรการให้บริการในธุรกิจโฮมสเตย์

การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโขมสเตยในแต่ละท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับชุมชนให้เกิดขึ้น ดังนั้นผู้มีส่วนร่วมต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้ง ผู้ประกอบการในชุมชน ควรจะต้องหาแนวทางร่วมกันในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้

ดังนั้นการให้ข่าวสารการท่องเที่ยวต่อเนื่องอย่าง

สม่ำเสมอ จึงมีความสำคัญมาก ในเรื่องการปฏิบัติ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การทำแผ่นพับ แนะนำการท่องเที่ยว การลงข่าว สารคดีการท่องเที่ยว และควรจะมีการจัดทำเว็บไซต์ในการท่องเที่ยวจัดจำหน่าย หรือฉายในช่องทีวี ซึ่งการสื่อสารโดยวิธีเหล่านี้จะสร้างทั้งภาพพจน์และตำนาน ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ ที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. คำศัพท์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : กองบริการวิชาการและฝึกอบรม, 2544.

นงลักษณ์ อุยเย็นดี. กิจกรรมโขมสเตยของนักท่องเที่ยวชาวไทย. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. นิลรัตน์ วงศุทธ. การสร้างมาตรฐาน “โขมสเตย” เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ : 18 กรกฎาคม 2547.

ราชพร จันทร์สว่าง. เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวงreveille กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2546.

ราณ อสิชันกุล. เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวงreveille กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2546.

“โขมสเตยมาตรฐานไทย” การจัดการบนพื้นฐานความเข้าใจ. ผู้จัดการออนไลน์ : 4 ตุลาคม 2547.

www.homestaythailand.org

www.tourism.go.th

www.homestayfanclub.com